



Päivähoitoyksikkö / toimipiste pk Kolkka	Toimintakausi 2017 - 2018
Osoite Kolkkapojantie 10	
Puhelin 09 310 41684	Sähköpostiosoite pk.kolkka@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty 1.11.2017	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Reetta Siltanen

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus

(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Kolkassa on tällä toimintakaudella 15 esiopetusikäistä lasta Kotkat ja Joutsenet-ryhmissä. Kotkat-ryhmässä on myös 9 viisivuotiasta lasta, jotka toimivat omana pienryhmänään esiopetuksen ajan.

Esiopetusaika on klo 8:30 – 12:30. Päivä alkaa aamupiirillä 8:30 – 8:45, jonka jälkeen siirrytään päivän askareisiin. Noin klo 10:00 - 11:25 ulkoilemme päiväkodin pihalla. Ennen ruokailua pelaamme yhdessä esim. sähköä/leikimme jotakin liikuntaleikkiä nauttien omasta rauhasta päiväkodin pihalla tai leikimme sisällä yhdessä esim jotakin seuraleikkiä. Esioppilaat ruokailevat noin 11:45 - 12:15, jonka jälkeen siirrytään satuhetkelle lepäämään ja kuuntelemaan satuja puoleksi tunniksi. Päivittäin ryhmää jaetaan vielä pienryhmiin tarkoituksenmukaisesti kulloisenkin toiminnan mukaan, joko aikuisten ratkaisuna tai lasten toiveiden mukaan.

Kotkat-ryhmällä on omat tilat erillään muusta päiväkodista entisessä talonmiehen asunnossa, jossa on ruokailutilan lisäksi kaksi pienempää huonetta leikkejä ja lepäämistä varten. Esiopetusikäiset ruokailevat ja lepävät omana ryhmänään, jotta ruokailutilanne pysyy melutasoltaan miellyttävänä ja rauhallisena ja siinä on samalla mahdollisuus keskustella yhteisestä aiheesta. Satuhetkelle voidaan näin myös valita paremmin esiopetusikäisille sopivaa ajankohtaista kirjallisuutta. Musiikkihetket keskiviikkoisin ja koulun salissa järjestettävät liikuntahetket tiistaisin ovat yhdessä viisivuotiaiden kanssa, koska päiväkodin sali on varattu ja kalustettu osapäiväryhmien käyttöön.

Tavoitteena on vahvistaa lapsen kouluvalmiuksia kokonaisvaltaisesti. Pedagogiset painotusalueet tällä toimintakaudella ovat Kotkat-ryhmässä kielelliset valmiudet (äidinkieli ja suomi toisena kielenä), kaveritaidot sekä tunteiden ilmaiseminen. Toiminnan keskeisenä periaatteena on tukea lapsen kasvua hyvään itsetuntemukseen, tunteiden avoimeen, mutta asialliseen ilmaisuun ja samalla toiset huomioonottavaksi ryhmän jäseneksi. Lapselle pyritään tarjoamaan mahdollisimman turvallinen ja monipuolinen oppimisympäristö, jossa on paljon tilaisuuksia omavalintaiseen leikkiin, liikkumiseen, taiteilemiseen ja tutkimiseen. Joutsenet ryhmässä vahvistetaan omatoimisuustaitoja ja harjoiteltavat asiat/tavoitteet on suunniteltu yksilöllisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Molemmat ryhmät retkeilevät säännöllisesti lähiympäristössä sekä tekevät myös muita retkiä teemoihin ja projekteihin liittyen.

Esiopetuksessa tuetaan lasten monilukutaidon kehittymistä kiinnittämällä huomiota erilaisiin ympäristön viesteihin sekä tutkimalla ja tuottamalla viestejä myös itse. Opettelemme tulkitsemaan yhdessä esim liikennemerkkien, kirjaimien, numeroiden, kuvien ym. välittämää tietoa.

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Lapset suunnittelevat ja toteuttavat leikkejään ja toimintaansa toisten lasten kanssa aikuisten tukemana. Heidän tekemiään aloitteita huomioidaan ja heitä ohjataan tavoitteelliseen toimintaan. Lasten mielipiteitä toiminnan sisällöistä kysellään säännöllisesti ja he saavat vaikuttaa esim. musiikkihetkien lauluvalintoihin ja seuraavan viikon toimintaan. Lapset saavat järjestää leikkitalojen kalustusta leikkitarpeittensa mukaan. Oppimisvälineet ja materiaalit ovat heidän saatavillaan ja käytettävissään. Heille annetaan pieniä työtehtäviä ja heitä opetetaan laittamaan tavarat paikoilleen sekä huolehtimaan työskentely/leikkipaikkansa järjestyksestä.



Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Oppimiskokonaisuuksia ja teemoja suunnitellaan mahdollisimman paljon lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta (kartoitus käynnissä). Niissä huomioidaan esiopetuksen yhteiset tavoitteet sekä vuodenaikoihin ja kalenteriin liittyvät juhlapäivät. Ensimmäisenä tutkimisen kohteena tänä syksynä ovat olleet päiväkodin pihalta löytyneet ötökät. Osallistumme kaikkiin koko päiväkodin tapahtumiin sekä yhteisiin juhliin. Suomi 100 juhlavuoteen liittyen osallistumme myös lähiympäristössä pidettäviin tapahtumiin sekä vieraillemme Pitäjänmäen kirjastossa lainaamassa ja kuuntelemassa suomalaista lastenkirjallisuutta.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Aikuiset seuraavat lasten toimintaa ja kirjaavat ylös havaintojaan systemaattisesti. Huomioimme lapsilta, vanhemmilta ja henkilökunnalta tulevan palautteen tiimikeskusteluissa. Lasten ja vanhempien kanssa käytävissä Leops-keskusteluissa arvioimme, mitä toiminnan kehittämisen tarpeita on ilmennyt ja miten pystymme niihin vastaamaan.

Lapsista otetaan valokuvia leikeissä, toiminnan sekä retkien aikana, ja lapset saavat ottaa niitä itsekin. Myös lasten tuotoksista, rakennelmista ja sommittelutehtävistä voidaan ottaa valokuvia, ja asettaa niitä ryhmän seinälle vanhempien nähtäväksi tai liimata esikouluvihkoon, johon lapset liimaavat esikoulutehtävänsä ja piirtävät kuvia myös retkiltä. Esiopetusvihkoa tarkastellaan lapsen kanssa yhdessä pitkin vuotta esim. toiminnasta keskusteltaessa, ja se otetaan mukaan kevään Leops- keskusteluun. Erilaisia lasten töitä on esillä ryhmän tiloissa.

Huoltajien osallisuus

Huoltajien kanssa vaihdetaan päivittäiset kuulumiset lapsen hakutilanteesta ja tarvittaessa ollaan yhteydessä puhelimitse. Heille lähetetään sähköpostia ryhmän ajankohtaisista ja tärkeistä asioista sekä tulevista tapahtumista. Vanhempainilta pidettiin 20.9.2017, jolloin heillä oli mahdollisuus kysellä ja keskustella mieltä askarruttavista asioista esiopetukseen liittyen. Silloin oli myös esiopetusmateriaalia ja välineitä esillä ja kokeiltavana. Esioppilaiden vanhemmat osallistuvat koko päiväkodin vanhemmille tarkoitettuihin vanhempainilaisuuksiin, kuten hakukahveihin, joissa heillä on mahdollisuus esittää toiveitaan ja mielipiteitään esiopetuksesta, sekä leops- keskustelussa oman lapsensa kohdalta tarkemmin.

Päiväkodissa toimii myös vanhempaintoimikunta, johon kaikki vanhemmat voivat halutessaan osallistua. Vanhempaintoimikunnassa vanhemmat tapaavat toisia vanhempia ja pääsevät mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan päiväkodin lapsille toimintaa.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Kaikki päiväkodin aikuiset ovat vastuussa kaikista lapsista, joiden kanssa toimivat. Meillä on yhdessä laaditut toiminnan periaatteet ja säännöt. Sääntöjä päivitetään jatkuvasti ja nostetaan keskusteluun pinnalla olevia aiheita, jotka voivat nousta esim. asiakaspalautteista tai lapsiryhmistä. Huolehdimme yhdessä turvallisesta toimintaympäristöstä sekä päiväkodin sisä- että ulkotiloissa.

Ryhmien kanssa on yhdessä laadittu säännöt, joita noudattamalla meillä kaikilla on hyvä olla päiväkodissa. Aikuiset ohjaavat ja kannustavat lapsia toimimaan erilaisissa ryhmissä toiminnasta riippuen. Ohjaamme lapsia kohtelevaan toisia kannustavasti ja empaattisesti. Aikuisen esimerkki on tässä tärkeä. Kiusaamiseen puututaan heti ja sitä ennaltaehkäistään MiniVerso-vertaissovitteilla, joka aloitettiin koko päiväkodissa viime toimintakaudella.

Kolkassa pidetään viikoittain tiimien omat palaverit joihin päiväkodin johtaja osallistuu säännöllisesti. Lisäksi yksikössämme on lastentarhanopettajien pedagogisia kokouksia sekä muita henkilökunnan kokouksia, joissa keskustellaan myös lasten hyvinvoinnista.



Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt, äidinkielen tuki ja tarvittaessa valmistava opetus
Kotkat- ryhmässä on eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia. Suomi toisena kielenä - opetus tapahtuu pääosin arjen tilanteissa muun toiminnan lomassa kuitenkin suunnitelmallisesti. Aikuisten kielitietoinen puhe on hyvänä mallina siitä, kuinka kieltä käytetään missäkin tilanteessa. Aikuinen myös sanoittaa ja mallintaa lapsille toiminnan kulkua. Vuorovaikutustilanteissa, leikissä ja ohjatuilla toimintahetkillä rikastutetaan ja kartutetaan sanavarastoa satujen, runojen, laulujen ja kuvakirjojen avulla. Kuvia käytetään myös arjen eri tilanteissa, kuten tekemisiä valittaessa sekä päiväjärjesyksen hahmottamisen tukena. Tämän lisäksi järjestetään yksilöllisiä pienryhmähetkiä viikottain kielenoppimisen tehostamiseksi.

Leops- keskusteluihin tilataan tarvittaessa tulkki. Keskustelussa laaditaan vanhempien kanssa lapselle monikielisyyden suunnitelma, johon kirjataan suomen kielen oppimisen tavoitteet esiopetusvuodelle. Vanhempien kanssa keskustellaan myös oman vahvan äidinkielen ja kulttuuri-identiteetin merkityksestä, ja sovitaan, kuinka vanhemmat tukevat kotona lapsen oman äidinkielen/tai jonkun muun perheessä käytettävän kielen kehittymistä sekä kulttuuri-identiteettiä. Tuemme kaikkien lasten kiinnostusta perheiden tapoja ja kulttuuria kohtaan keskustelemalla eri tilanteissa esiin nousevista havainnoista tai kysymyksistä.

Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt

Päiväkodissa on esiopetusikäisiä lapsia, jotka saavat erityistä tukea. Heille tehdään HOJKS eli henkilökohtainen opetussuunnitelma yksilöllisten tavoitteiden ja keinojen mukaisesti.

Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.

- Yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin.
- Moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija.

Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma)

Liite

Suunnitelman
päivämäärä
9.10.2017

Muut yhteistyötahot

Pitäjänmäen terveysaseman terveydenhoitaja, psykologi, puheterapeutit, toimintaterapeutti, HUS:n tutkivien tahojen erityisasiantuntijat, kiertävä erityislastentarhanopettaja, S2 lastentarhanopettaja, esiopetuksen sosiaaliterapeutti, perheneuvolan työntekijät ja leikkipuisto Nuolen ohjaajat.